

8. Riabukha T. (2017) Vytoky ta intonatsiini skladovi ukrainsoi pisennoi estrady. [Origins and intonation components of the Ukrainian pop song] : dys. ...kand. myst-va : 17.00.03. Kharkiv. 203 s. [in Ukrainian].
9. Samaia T. V. (2017) Vokalne mystetstvo estrady yak chynnyk kulturnoho zhyttia Ukrainy druhoi polovyny XX – pochatku XXI stolittia. [Pop vocal art as a factor in the cultural life of Ukraine in the second half of the 20th - beginning of the 21st century: diss. ... candidate mist-va : 26.00.01] : dys. ... kand. myst-va : 26.00.01. Kyiv. 199 s. [in Ukrainian].
10. Stanishevskiy Yu. (1991) Dmytro Hnatiuk. [Dmytro Hnatiuk]. 2-e vyd., dopov. i vyprav. Kyiv : Muzychna Ukraina. 167 s. [in Ukrainian].

S. Kyshakevych, H. Stets. Towards the development of Ukrainian pop vocal art (through the creative works of luminaries D. Hnatyuk, V. Ivasyuk, R. Kyrychenko, T. Petrynenko)

The article is devoted to one of the pressing problems of musical art – the development of Ukrainian pop music. In particular, the specifics of the formation and development of pop vocal art are revealed in the context of the activities of certain outstanding figures, such as D. Hnatyuk, V. Ivasyuk, R. Kyrychenko and T. Petrynenko.

The main focus is on highlighting the leading aspects of creativity of artistic personalities in order to substantiate the influence of their activities on the development of pop vocal art of Ukraine.

The scientific literature reveals that Ukrainian pop vocal art evolved through a unique blend of traditional folk melodies and classical music genres. This synthesis is reflected in the works of academic performers, showcasing a cultural fusion in their artistic expressions. This trend caused a genre reorientation and shaped the intonation nature of the pop song.

It is also noted that the further formation of the song variety of Ukraine was carried out in the direction of the folklore trend, which led to a new interpretation of musical genres and forms and, accordingly, an increase in the level of the singing repertoire.

The article emphasizes that the modern vocal variety of Ukraine was formed and developed thanks to the creativity, first of all, of composers-performers, for whom pop lyrical song became the leading genre. With their musical and creative activity, they revealed to the world all the beauty and melodiousness of Ukrainian song, thereby introducing Ukrainian song variety into the world context. It is also emphasized that the successful development of domestic pop vocal art is not possible without the preservation of national cultural traditions in the context of the synthesis of leading global trends in musical culture.

It has been proven that the work of the above-mentioned outstanding personalities played a significant role in the formation of the Ukrainian pop music scene, because with their talent and professional skills, they raised the modern Ukrainian song to the level of high art, thereby popularizing and promoting Ukrainian culture on the international artistic arena.

Key words: pop vocal art, Ukrainian song, the work of D. Hnatyuk, artistic work of V. Ivasyuk, vocal activity of R. Kyrychenko, creative activity of T. Petrynenko, folk song traditions, Ukrainian musical culture.

УДК 378.047(072.4)

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.13>

Книш С. І., Шелевер О. В., Калініна О. С.

ІНТЕГРАЦІЯ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩУ ОСВІТУ: ВИКЛИКИ, ОСОБЛИВОСТІ, ТЕХНОЛОГІЇ

У статті автори аналізують виклики, особливості та технології, пов'язані з інтеграцією проєктного навчання у вищу освіту. Актуальність дослідження відзначається через необхідність підготовки здобувачів освіти до викликів сучасного ринку праці та соціального середовища, яке швидко змінюється. Для досягнення мети дослідження авторами використовувалася аналітичний метод, який передбачає вивчення і систематизацію наукової літератури, матеріалів практики використання різноманітних методів і форм навчання. Зазначається, що унікальність проєктного навчання полягає в тому, що воно пропонує не лише більшу гнучкість для майбутніх фахівців, але й трансформують роль викладача та педагога. Зазначаються виклики, такі як нестача ресурсів та підготовка викладачів, відсутність досвіду та знань у проєктному навчанні; необхідність значних затрат часу; складність оцінювання результатів проєктної діяльності; неготовність здобувачів до самостійної роботи. Встановлено, що проєктне навчання постає як методологія, спрямована на створення низки орієнтирів, за допомогою яких здобувачі можуть брати активну участь через аналіз проблеми, що має соціальне значення, та виконання завдання, яке сприяє її вирішенню, що вписується в соціально-конструктивістську парадигму навчання.

У дослідженні автори надають рекомендації для ефективного впровадження проєктного навчання у вищу освіту з метою підвищення якості освітнього процесу та підготовки здобувачів до успішної кар'єри в сучасному світі. Рекомендації, наведені в статті, можуть бути корисними для закладів вищої освіти, які прагнуть успішно впровадити проєктне навчання у свою освітню програму. Очікується, що проєктне навчання стане невід'ємною частиною сучасної вищої освіти, що дозволить підготувати фахівців, які зможуть успішно вирішувати складні завдання.

Ключові слова: проєктне навчання, вища освіта, виклики, особливості, технології, здобувачі освіти.

Інтеграція проєктного навчання у вищу освіту є актуальним та перспективним напрямом, який ставить перед сучасним закладом вищої освіти великі виклики та вимагає ретельного вивчення особливостей та використання технологій. Варто відзначити, що модернізація змісту ЗВО наділена такими характерними рисами, як компетентнісний підхід: перехід від фокусування на засвоєнні знань до розвитку компетенцій, необхідних

для успішної професійної діяльності; практико-орієнтованість: збільшення частки практичних завдань, проєктів, кейсів у освітньому процесі; інтеграція: посилення зв'язків між різними дисциплінами та галузями знань; інноваційність: використання нових методів та технологій навчання, таких як проєктно-орієнтоване навчання, онлайн-курси, віртуальні лабораторії.

Проєктний підхід сприяє творчому використанню цифрових інструментів, хмарних обчислень, інноваційних технологій. Це конструктивістський підхід, який породжує активність здобувачів освіти, підвищує мотивацію до навчання, розвиває навички критичного мислення та підвищує автономію майбутніх фахівців. Проєкти можна використовувати для підвищення навчальної мотивації здобувачів і можливості їм залучатися до освітньої діяльності більш усвідомлено. Коли робота над проєктом набуває форми, здобувачі отримують регулярний зворотний зв'язок, який допомагає їм прогресувати, їх це мотивує та зацікавлює до дисципліни, яка вивчається. У зв'язку з цим проєктне навчання постає як методологія, спрямована на створення низки орієнтирів, за допомогою яких здобувачі можуть брати активну участь через аналіз проблеми, що має соціальне значення, та виконання завдання, яке сприяє її вирішенню, що вписується в соціально-конструктивістську парадигму навчання. Проєктна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів [1].

Впровадження проєктного навчання в освітньому процесі знайшли своє відображення в дослідженнях та публікаціях зарубіжних і українських науковців. Зокрема варто відзначити Дж. Дьюї, Н. Матяша, Р. Кічіва, С. Гончаренко, Я. Пахомову, Є. Полата, Г. Селевка, І. Брюховецьку, Л. Височан, С. Сисоєву, В. Кременя, О. Любарську, Н. Морзе та ін. Зокрема, С. Гончаренко зазначає, метод проєктів – це організація навчання, за якою набуваються знання та навичку в процесі планування й виконання практичних завдань [2].

Мета статті. Дослідження спрямоване на теоретико-методологічне обґрунтування та аналіз розвитку використання проєктного навчання в закладах вищої освіти України.

У всьому світі загально визнано, що освіта є основою побудови міцного суспільства. Деякі європейські країни, такі як Франція, Швейцарія та Фінляндія, нещодавно реформували свою систему освіти на основі сучасних педагогічних досліджень. Вищезазначені країни мають намір оновити методи навчання, щоб краще підготувати молодь до викликів і обмежень, властивих глобалізації та появі інформаційно-комунікаційних технологій, а проєктне навчання стоїть на першому місці [6].

Проаналізуємо дефініцію «проєктне навчання». Як зазначає Т. Markham [7], «проєктне навчання – це педагогічний метод, який ґрунтується на реалізації здобувачами освіти проєктів, що відповідають цілям навчального курсу». Згідно з одним з найпопулярніших визначень, проєктне навчання – це метод навчання, який залучає здобувачів освіти до засвоєння знань і навичок за допомогою розширеного процесу дослідження, структурованого навколо складних, автентичних запитань та ретельно розроблених продуктів і завдань [7]. Мета цього методу – сприяти засвоєнню знань, умінь і навичок шляхом посилення залучення студентів до освітнього процесу та акцентуючи увагу на практичному вимірі навчання та його зв'язку з життям здобувачів і суспільства, в якому вони живуть. У середовищі проєктного навчання здобувачі освіти навчаються, перш за все, створюючи знання та значення через повторювані запитання, активне навчання, роздуми та обмін. Діяльність у проєктному підході включає повторювані цикли збору даних, формування сенсу, рефлексії та перевірки результатів шляхом вивчення доказів; проведення дослідів; використовуючи розум і логіку; отримання інформації від однолітків і викладачів; і перегляд за необхідності результатів їхньої роботи [6]. Як зазначають українські науковиці І. Брюховецька, Л. Височан та І. Самойленко «...дослідницька компетентність та проєктне навчання є важливими аспектами сучасної освіти, спрямованими на розвиток критичного мислення, творчих здібностей та практичних навичок здобувачів. Дослідницька компетентність вимагає від майбутніх фахівців уміння проводити дослідження, збирати та аналізувати інформацію, формулювати питання, робити висновки та розв'язувати проблеми. Цей підхід сприяє розвитку самостійності, креативності та критичного мислення студентів, а також підготовці їх до подальшого вивчення наукових предметів» [1]. Як зазначає Н. Любчак [3], «...навчання, орієнтоване тільки на запам'ятовування матеріалу, вже не може задовольняти сучасним вимогам. На перший план виступає проблема формування таких якостей уваги, пам'яті і мислення, які дозволяють студенту самостійно засвоювати інформацію, що постійно поновлюється, а також розвитку таких здібностей і навичок, які, зберігшись і після завершення освіти, забезпечили б йому можливість не відставати від прискореного науково-технічного прогресу».

У повній формі робота над проєктом проходить шість стадій: підготовка, планування, дослідження, висновки, подання або звіт, оцінка результату і процесу [3]. Зокрема, підготовка включає визначення мети та завдань проєкту, розробка плану роботи, збір інформації та ресурсів, формування команди. Процес планування включає деталізацію плану роботи, визначення етапів та термінів виконання, розподіл завдань між членами команди. Під час етапу дослідження відбувається збір та аналіз даних, проведення експериментів. Висновок має включати узагальнення результатів дослідження та підготовка рекомендацій. Оцінка результату і процесу необхідна для аналізу успішності проєкту, визначення недоліків та помилки та розробка плану удосконалення проєкту на майбутнє. На сьогодні в педагогічній практиці використовується велика кількість різних типів проєктів, які можна застосувати в проєктному навчанні: дослідницькі проєкти досліджують тему та готують звіт про свої висновки; творчі проєкти створюють щось нове, наприклад, твори мистецтва, музичні твори або веб-сайти.

Проаналізувавши ряд наукових досліджень, було встановлено, що вищезазначений метод стає все більш популярним у вищій освіті, адже він надає здобувачам наступні переваги [1;3;4]:

- Отримувати практичні навички та знання, які необхідні для роботи за фахом.
- Розвивати критичне мислення, аналітичні та творчі здібності.
- Навчатися працювати в команді.
- Підвищувати мотивацію до навчання.
- Проекти підтримують міждисциплінарний підхід. Вони дозволяють встановлювати зв'язки між різними темами та дисциплінами. Крім того, проекти дають можливість здобувачам широко застосовувати свої технічні та цифрові навички.

З урахуванням сказаного, унікальність проєктного навчання полягає в тому, що воно пропонує не лише більшу гнучкість для майбутніх фахівців, але й трансформують роль викладача та педагога. У випадку з проєктним навчанням викладачі беруть на себе роль фасилітаторів, які можуть допомогти здобувачам подолати кордони та обмеження традиційних занять. Зазначений метод дає можливість викладачам застосовувати різні інструменти, комбінуючи їх таким чином, щоб підвищити зацікавленість і мотивацію здобувачів освіти. З іншого боку, він сприяє розвитку культури співпраці між викладачами закликаючи їх ділитися знаннями та об'єднувати ресурси, долаючи професійні «силоси», а також географічні кордони та часові пояси.

Здійснюючи аналітичний огляд та узагальнення сутнісних характеристик зазначених вище дефініцій, можна зробити висновок про те, що цифрові технології, які можна використовувати в процесі проєктного навчання є наступними [1;3]:

1. Електронні платформи для співпраці: використання інтернет-платформ, таких як Google Docs, Slack або Microsoft Teams, може полегшити співпрацю та обмін інформацією між здобувачами та викладачами. Google пропонує різноманітні інструменти, що дозволяють, наприклад, зберігання матеріалів (Google Диск); самостійне дослідження (Google Books, Google Scholar); спільну роботу (Google Групи, Google+, Google Docs); створення віртуальних продуктів (Google Docs, Google Слайди, Google Сайти). Дві важливі переваги інструментів Google є їхня доступність – для будь-якого користувача з будь-якого пристрою з доступом до Інтернету – і той факт, що вони є частиною реального світу, в якому активно працюють здобувачі освіти і будуть діяти у своєму позаакадемічному житті.

2. Віртуальні інструменти для проєктного управління: використання програм для управління проєктами, таких як Asana, Trello чи Jira, допомагає ефективно організувати та відстежувати хід проєктів.

3. Відкриті освітні ресурси: використання відкритих ресурсів для навчання (Open Educational Resources) може збагатити матеріали та інструменти, доступні здобувачам у рамках проєктного навчання.

4. Інструменти для роботи з мобільними пристроями для навчання (мобільні додатки, підключення мобільних пристроїв, спілкування в режимі онлайн, спілкування засобами мобільних пристроїв).

5. Інструменти для наукової комунікації (науковий пошук, надання доступу до наукових робіт, аналіз наукових робіт, розповсюдження наукових досліджень, рецензування наукових досліджень) та ін.

Розглядаючи навчання з точки зору цілісного підходу, проєктне навчання дає змогу створити інтегрований багатосаровий контекст, що складається елементів чистого навчального змісту та діяльності практичного досвіду здобувачів освіти, а також знань, отриманих в результаті співробітництва [3].

Незважаючи на переваги проєктного навчання, його інтеграція у вищу освіту може бути складною. На думку науковців [0;3;4], деякі з викликів, з якими зіштовхуються викладачі, включають:

- Відсутність досвіду та знань у проєктному навчанні.
- Необхідність значних затрат часу та ресурсів.
- Складність оцінювання результатів проєктної діяльності.
- Неготовність здобувачів до самостійної роботи.

Отже, можна стверджувати, що організація проєктного навчання вимагає від викладача уважного планування, визначення конкретних завдань та ефективного управління груповим процесом. На нашу думку, наступні методичні рекомендації допоможуть успішно реалізувати проєктне навчання в закладі вищої освіти:

1. Визначення мети проєкту. Варто чітко сформулювати основну мету та завдання проєкту. Визначити очікувані результати та критерії оцінювання.

2. Вибір теми проєкту. Варто обирати теми, які зацікавлять здобувачів та матимуть практичне значення в їхньому фаху.

3. Формування груп. Варто розглянути індивідуальні сильні сторони здобувачів освіти при формуванні груп. Важливим є відстеження балансу навичок та здібностей в групах.

4. Розробка плану проєкту. Необхідно створити детальний графік проєкту з визначеними етапами та дедлайнами; визначити ролі та відповідальності учасників групи.

5. Надання методичної підтримки. Необхідно забезпечити здобувачів освіти методичними матеріалами, необхідними для виконання проєкту, провести сесії навчання з навичок роботи у групах, вирішення конфліктів та презентаційних навичок.

6. Засоби комунікації. Варто використовувати електронні платформи та інструменти для зручної комунікації між учасниками проєкту, забезпечити регулярні зустрічі та обговорення для вирішення проблем та визначення напрямків дій.

7. Етапи оцінювання. Необхідно визначити чіткі критерії оцінювання та заздалегідь ознайомити здобувачів із системою оцінювання. Забезпечити можливість для самооцінки та взаємної оцінки учасників групи.

8. Залучення зовнішніх експертів. Важливим етапом є запрошення професіоналів або експертів у відповідній галузі для обговорення та оцінювання проєктів.

9. Публікація результатів. Необхідно організувати презентації або виставки, надати можливість опублікувати свої здобутки в журналах та конференціях, завдяки чому здобувачі освіти зможуть продемонструвати свої проєкти та обмінятися досвідом.

10. Підсумок та рефлексія. Одним з важливих та необхідних етапів є організація зі студентами сесії рефлексії, де вони можуть обговорити свій досвід, навички, отримані знання та можливі покращення.

Важливо зазначити, що проєктна форма навчання не замінює традиційних методів навчання, а доповнює їх. Вона дає можливість здобувачам освіти застосувати свої знання та навички у практичній діяльності, розвинути компетенції, необхідні для успішної життя, та зробити процес навчання більш цікавим та мотивуючим.

Підводячи підсумок, інтеграція проєктного навчання вимагає систематичності та взаємодії всіх учасників процесу. Відкритий та підтримуючий підхід викладача сприятиме успішному впровадженню цього методу навчання.

Висновки. У статті авторами проаналізовані особливості впровадження проєктного навчання в освітній процес. В процесі дослідження встановлено, що використання оптимальних шляхів засвоєння знань робить освіту більш ефективною, цікавою та результативною. Це дає можливість здобувачам освіти не лише отримати знання, а й розвинути компетенції, необхідні для успішної життя в сучасному світі. Зосереджується акцент на викликах, які виникають перед викладачами. Встановлено, що проєктний метод навчання дозволяє здобувачам освіти отримати практичний досвід роботи з реальними проблемами та завданнями, що сприяє їхньому професійному розвитку. У проєктному навчанні великий акцент робиться на результаті, тому викладачі мають ставити конкретні цілі та завдання, яких повинні досягти здобувачі до завершення проєкту.

Використана література:

1. Брюховецька І., Височан Л., Самойленко І. Проєктне навчання для підвищення дослідницької компетентності здобувачів освіти. *Педагогічні науки: теорія та практика*. 2023. Вип. 2. URL :10.26661/2786-5622-2023-2-13
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ : Либідь. 1997. 376 с.
3. Любчак Н. Особливості формування дослідницької компетентності здобувачів вищої освіти – майбутніх учителів української мови та літератури у процесі проєктної діяльності : дані емпіричного дослідження. *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка»*. 2020. Том 2, № 32. с. 171-176
4. Мелашенко К. М. Технологія проєктного навчання. *Завуч*. 2006. № 13 (271). С. 12-14.
5. Bilbao J., Varela C., Rebollar C., Bravo E., Garcia O. Choosing assessments for problem-based learning. *International Journal of Education and Learning Systems*. 2018. Вип. 3. С. 129-133.
6. Ellsey J. L., O'Connor J. T., Westerman J. Projects with underserved communities: a case study of an international project-based service-learning programme. *Journal of Professional Issues in Engineering Education and Practice*. 2019. № 145 (2).
7. Markham T., Larmer J., Ravitz J. Project Based Learning Handbook: A Guide to Standards-Focused Project Based Learning for Middle and High School Teachers. 2nd ed. Novato. CA: Buck Institute for Education. 2003. 579 p.
8. Raz S. Towards the successful integration of project-based learning in higher education: challenges, technologies and implementation methods. *Universal Journal of Educational Research*. 2019. № 7. P. 1765-1771.

References:

1. Briukhovetska I., Vysochan L., Samoilenko I. (2023) Proiektne navchannia dlia pidvyshchennia doslidnytskoi kompetentnosti zdobuvachiv osvity. [Project-based learning to improve the research competence of students]. *Pedahohichni nauky: teoriia ta praktyka*. Vyp. 2. URL :10.26661/2786-5622-2023-2-13[in Ukrainian].
2. Goncharenko S. U. (1997) Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk. [Ukrainian Pedagogical Dictionary]. Kyiv : Lybid [in Ukrainian].
3. Liubchak N. (2020). Osoblyvosti formuvannia doslidnytskoi kompetentnosti zdobuvachiv vyshchoi osvity – maibutnikh uchyteliv ukrainskoi movy ta literatury u protsesi proiektnoi diialnosti: dani empyrychnoho doslidzhennia. [Features of the formation of research competence of higher education students – future teachers of Ukrainian language and literature in the process of project activity: data from empirical research]. *Naukovyi zbirnyk «Aktualni pytannia humanitarnykh nauk: mizhvuzivskyi zbirnyk naukovykh prats molodykh vchenykh Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka»*. № 32 (2). P. 171-176 [in Ukrainian].
4. Melashenko K. M. (2006) Tekhnolohiia proektnoho navchannia. [Technology of project-based learning]. *Zavuch*. № 13 (271). P. 12-14 [in Ukrainian].
5. Bilbao J., Varela C., Rebollar C., Bravo E., Garcia O. (2018) Choosing assessments for problem-based learning. *International Journal of Education and Learning Systems*. № 3. P. 129-133
6. Ellsey J. L., O'Connor J. T., Westerman J. (2019) Projects with underserved communities : a case study of an international project-based service-learning programme. *Journal of Professional Issues in Engineering Education and Practice*. № 145 (2)
7. Markham T., Larmer J., Ravitz J. (2003) Project Based Learning Handbook: A Guide to Standards-Focused Project Based Learning for Middle and High School Teachers. 2nd ed. Novato. CA : Buck Institute for Education. 579 p.
8. Raz S. (2019) Towards the successful integration of project-based learning in higher education : challenges, technologies and implementation methods. *Universal Journal of Educational Research*. № 7. P. 1765-1771

S. Knysh, O. Shelever, O. Kalinina. Integration of project-based learning into higher education: challenges, features, technologies

In the article, the authors analyse the challenges, features and technologies associated with the integration of project-based learning into higher education. The relevance of the study is noted due to the need to prepare students for the challenges of the modern labour market and the rapidly changing social environment. To achieve the purpose of the study, the authors used the analytical method, which involves the study and systematisation of scientific literature, materials from the practice of using various methods and forms of education. It is noted that the uniqueness of project-based learning lies in the fact that it offers not only greater flexibility for future professionals, but also transforms the role of the teacher and educator. Challenges such as lack of resources and training of teachers, lack of experience and knowledge in project-based learning; the need for significant time investment; difficulty in evaluating the results of project activities; and students' unpreparedness for independent work are noted. It has been established that project-based learning is a methodology aimed at creating a set of guidelines through which students can actively participate by analysing a problem of social significance and performing a task that contributes to its solution, which fits into the social constructivist learning paradigm.

In the study, the authors provide recommendations for the effective implementation of project-based learning in higher education to improve the quality of the educational process and prepare students for a successful career in the modern world. The recommendations provided in the article may be useful for higher education institutions seeking to successfully implement project-based learning in their curriculum. It is expected that project-based learning will become an integral part of modern higher education, which will help train professionals who can successfully solve complex problems.

Key words: project-based learning, higher education, challenges, features, technologies, students.

УДК 372.032

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2024.97.14>

Котелянець Ю. С, Зубалій А. О.

ТЕАТРАЛІЗОВАНІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ТВОРЧОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті вилучено поняття «творчість», а також обґрунтовано доцільність її розвитку у дітей дошкільного віку. Виділено основні етапи творчого процесу дитини дошкільного віку. Встановлено, що в працях психологів та педагогів театралізовану діяльність досліджено значною мірою в контексті виявлення можливостей розвитку творчих здібностей дошкільників. Визначено, що театралізована діяльність уможливує розвиток здібностей дітей, формує їх творчу уяву, розвиває мовленнєву навичку комунікації. Вплив театралізованої діяльності на психічний розвиток дитини дошкільного віку ґрунтується на засвоєнні нею життєвого досвіду народу. У театралізованій грі дошкільник має не тільки взяти на себе роль певного персонажа, але й знайти й передати його характер. Це можна зробити правильно підібравши та використавши як вербальні так і невербальні засоби виразності.

З'ясовано, що театралізовані ігри можна поділити на дві основні групи: режисерські ігри та ігри-драматизації. Висвітлено, що гра-драматизація вчить дітей виражати почуття, сприяє розвитку їх пам'яті, мовлення. Дошкільники вчать виявляти самостійність, творчість в добір зображувальних та виражальних засобів для створення образів. Встановлено, що режисерські ігри сприяють розвитку творчості дитини, оскільки в процесі таких ігор дитині не треба враховувати позицію інших, не треба під них підлаштовуватись. Дитина сама придумує свої правила, сама їх виконує й при цьому вона залишається сама собою.

Досліджено, що дитина у дошкільному віці може створювати творчий образ, який відрізняється варіативністю, оригінальністю, гнучкістю та рухливістю. Беручи участь у театралізованій грі дошкільники знайомляться з навколишнім світом. У процесі театралізованої гри непомітно збагачується й активізується словник дошкільників, розширюються інтонаційні можливості, поліпшується діалогічна мова та її граматичний лад. Театралізована діяльність виступає джерелом розвитку почуттів, глибоких переживань дошкільників. Залучення дітей до театралізованої гри розкриває перед ними значення людських духовних цінностей, розвиває емоційну сферу, оскільки примушує співчувати або засуджувати вчинки чи поведінку героїв.

Ключові слова: діти дошкільного віку, театралізована гра, режисерські ігри, ігри-драматизації, творчість, уява, драматизація.

У багатьох державних документах, таких як закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про позашкільну освіту», Національною стратегією розвитку освіти в Україні до 2021 року, Конвенцією про права дитини окреслено завдання щодо забезпечення розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку. Розвиток державності, громадянського та правового суспільства буде поступальним за умови активної діяльності в усіх сферах життєдіяльності, яка сформована під час навчання та виховання творчої особистості та реалізацією нею власного творчого потенціалу.

Театралізовані ігри, які містять в собі як творче так інтелектуальне навантаження, виступають одним з найбільш продуктивних напрямків роботи з розвитку мовленнєвої активності дітей дошкільного віку. Розвиток мовлення та спілкування дошкільника є одним із найважливіших його надбань, який тісно пов'язаний з розвитком свідомості, пізнанням навколишнього світу та загальним розвитком особистості.